

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 584/2012-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. februára 2013 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a zo sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka prerokoval sťažnosť Ing. D. K., B., zastúpeného obchodnou spoločnosťou V., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. V., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 134/1987 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. D. K. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 134/1987 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Bratislava II p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 134/1987 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Okresný súd Bratislava II je p o v i n n ý uhradiť Ing. D. K. trovy právneho zastúpenia v sume 323,50 € na účet jeho právneho zástupcu obchodnej spoločnosti V., s. r. o., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. septembra 2012 doručená sťažnosť Ing. D. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného obchodnou spoločnosťou V., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. V., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 134/1987.

Z obsahu podania a jeho príloh vyplýva:

«Okresný súd Bratislava II vedie pod sp. zn. 14 C/134/1987 právny spor navrhovateľa – Sťažovateľa proti odporcom pôvodne v I. rade S., k. p. B., v II. rade S., k. p. B. a v III. rade S., k. p. (ďalej v texte pre všetkých len „odporcovia“) o náhradu škody na nehnuteľnosti a náhradu za dočasný záber (zásah) do parcely...

Napriek skutočnosti, že návrh bol podaný v roku 1987, do dnešného dňa nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté príslušným súdom. Od doby 1987 prešlo viacerými zmenami, najmä zmenami v zániku či právnom nástupníctve spoločností odporcov, nakoľko vyplýva aj z rozhodnutia Mestského súdu v Bratislave ako odvolacieho súdu, odporcovia v I. a II. rade zanikli ako subjekty s právnou subjektivitou a nástupcami odporcu S. sa stali v III. rade V. a v IV. rade S., š. p.. Podaním Sťažovateľa zo dňa 25. 03. 1991 rozšíril tento rozdelením odporcu v IV. rade okruh odporcov na ďalších 23 odporcov, ktorí ako spoločnosti s právnou subjektivitou vznikli z rozdelených S., š. p. (Sťažovateľ nedisponuje všetkými informáciami ohľadom právnych nástupníctiev, len tými ktoré sa známymi v priebehu procesu v čase keď sa konalo aspoň čiastočne vo veci)...

prvostupňový súd vydal rozsudok 11. 05. 1989, ktorým návrh zamietol a voči zaniknutým odporcom v I. a II. rade zastavil. Mestský súd, rozsudkom zo dňa 29. 09. 1989 v časti zastavenia konania rozsudok potvrdil, v ostávajúcej časti zrušil prvostupňový rozsudok a vrátil ho na ďalšie konanie. V roku 1993 podal Sťažovateľ sťažnosť pre prieťahy v konaní a toho istého roku dňa 05. 04. 1993 vydal Obvodný súd Bratislava II po rozšírení okruhu účastníkov na strane odporcov rozsudok, ktorým opätovne zamietol návrh voči odporcom v 1. rade, v 3. rade až 13. rade a 20. rade až 23. Rade a voči odporcom v 2. rade a 19. rade konanie zastavil. Sťažovateľ podal proti Rozsudku zo dňa 05. 04. 1993 odvolanie a do dnešného dňa nebolo vo veci rozhodnuté.

Po podaní sťažností Sťažovateľom v roku 2012, Okresný súd Bratislava II dňa 22. 03. 2012 odpovedal a uznal sťažnosť za čiastočne opodstatnenú, nakoľko sa vo veci od roku 1993 do 2001 nekonalo, po tomto čase bolo konanie prerušené z dôvodu konkurzného konania, ktorý bol vyhlásený na majetok odporcu v 14 rade – R., a. s. Sťažovateľ má za to, že súd počas týchto rokov do prerušenia konania ale aj v posledných rokoch mal vo veci rozhodnúť a rovnako má za to, že jeho návrh je napriek rozsudkom opodstatnený...»

Sťažovateľ tiež poukazuje na to, že „... došlo k zásahu do jeho vlastníckeho práva, ktorého náhradu škody v prejednávanej veci žiada. Zásah bol spôsobený realizáciou stavebných prác na nehnuteľnosti v jeho vlastníctve... Zásah do vlastníckych práv bol spôsobený tým, že ťažké stroje organizácii odporcov vstúpili do nehnuteľnosť, poškodili stromy, porasty, zničili zariadenia záhrady, dve chatky, betónové plochy, oporné múry a iné, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Napriek Rozsudku Obvodného súdu Bratislava 2 zo dňa 05. 04. 1993, ktorý skonštatoval, že návrh nie je dôvodný, nakoľko podľa vykonaných dôkazov došlo k riadnemu vyvlastneniu daných nehnuteľností za náhradu, nie je isté, či sa súd zaoberal právoplatným rozhodnutím Odboru výstavby a územného plánovania zo dňa 28. 01. 1987, právoplatné dňa 10. 03. 1987. Dané rozhodnutie s okamžitou platnosťou zastavilo všetky stavebné práce na realizácii prístupovej komunikácii, realizovanej aj na pozemkoch Sťažovateľa. Bolo zistené, že odporca pôvodne v III. a IV. rade nedisponoval platným stavebným povolením, napriek tomu boli zahájené stavebné práce. Na základe týchto udalostí a skutočností došlo k zásahu do vlastníckych práv Sťažovateľa, na ktorých zákonný obsah a ochranu má podľa Čl. 20 ods. 1 Ústavy SR právo.

Rovnako nie je zjavné ani po nahliadnutí do príslušného súdneho spisu, nakoľko sa vo veci dlhý čas nekonalo, ako sa súd pri svojom rozhodovaní vyporiadal zo skutočnosťou, že bez stavebného povolenia došlo k zásahu do vlastníctva Sťažovateľa, prečo po odvolaní sa proti Rozsudku Obvodného súdu Bratislava 2 zo dňa 05. 04. 1993 bol spis vrátený na prvostupňový súd bez rozhodnutia odvolacieho súdu. Nedá sa vychádzať s domnienok a hypotéz ale Sťažovateľ má za to, že v prípade riadneho konania súdu by nedochádzalo k takej právnej neistote, v akej sa Sťažovateľ nachádza. V danom kontexte priesťahov, ktorými nemohol Sťažovateľ vo veci ako účastník konať a preukázať tvrdené skutočnosti, bolo porušené aj právo na ochranu jeho vlastníckych práv.“.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd „... vyslovil vo svojom rozhodnutí, že právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov ako ústavné právo podľa čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené a aby prikázal Okresnému súdu Bratislava II, aby vo veci navrhovateľa Sťažovateľa o náhradu škody v konaní sp. zn. 14 C/134/1987 konal.

Zároveň žiada... Ústavný súd Slovenskej republiky, aby vyslovil vo svojom rozhodnutí, že právo na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené. Spôsobenými priesťahmi bola spôsobená majetková a nemajetková ujma, preto žiada ako primerané finančné zadosťučinenie za porušenie jeho základných práv podľa čl. 48 a 20 Ústavy Slovenskej republiky priznať Sťažovateľovi čiastku vo výške 23.000 Eur...

žiada, aby bol porušiteľ základného práva zaviazaný na úhradu trov právneho zastúpenia, ktoré mu v konaní pred ústavným súdom vznikli vo výške 323,50 EUR (2 x právny úkon – 1. prevzatie veci a príprava, 2. podanie ústavnej sťažnosti – 1 úkon po 127,16 EUR podľa § 11 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, 2 x paušál á 7,63 EUR + 20 % DPH spolu vo výške 53,92 EUR)...“.

Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 584/2012-13 z 28. novembra 2012 sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2

ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 134/1987, prijal na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedníčku okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadrila k prijatej sťažnosti.

Na výzvu ústavného súdu reagovala predsedníčka okresného súdu podaním sp. zn. Spr. 2179/2012 doručeným ústavnému súdu 20. decembra 2012, v ktorom okrem iného uviedla: „Je nepochybné, že dĺžka samotného konania nie je obvyklá, avšak je potrebné zdôrazniť, že táto je spôsobená objektívnymi okolnosťami, ktoré ani sťažovateľ ale ani konajúci súd nemohli ovplyvniť.“

Z obsahu spisu je zrejmé, že súd od podania návrhu v roku 1987 do prerušenia konania z dôvodu vyhláseného konkurzu vo veci dvakrát meritórne rozhodol, pričom v poradí druhý rozsudok súd vyhlásil krátko pred prerušením konania v roku 1993. Konanie bolo prerušené až do 30. 11. 2010. Po tom, čo odpadla táto prekážka v konaní, súd vo veci ďalej pokračoval v smere ustálenia okruhu účastníkov konania, pričom je potrebné uviesť, že sťažovateľa zaťažuje dôkazné bremeno riadneho označenia odporcu, pričom doposiaľ si túto svoju povinnosť nesplnil.

S poukazom na uvedené mám za to, že vo veci síce vznikli prieťahy, avšak nejde o prieťahy zbytočné a preto považujem sťažnosť sťažovateľa za nedôvodnú.“

Zákonná sudkyňa sa k sťažnosti vyjadrila takto: „Predmetné konanie bolo do 30. 11. 2010 zo zákona prerušené z dôvodu prebiehajúceho konkurzu na spoločnosť R., a. s. Vo veci súd konal, aj počas konkurzu sledoval jeho priebeh v pravidelných lehotách. Po skončení konkurzu vykonal dopyt na navrhovateľov, z ktorých dvaja netrvali na pokračovaní v konaní. Sťažovateľ sa mal vyjadriť v lehote do 29. 2. 2012. Dňa 16. 5. 2012 súdu oznámil, že žiada pokračovať v konaní. Súd preto začal procesné zisťovanie pasívnej vecnej legitímácie odporcov, nakoľko vo veci s odstupom času nie je zrejmé, s kým má súd konať ako s odporcom (odporcami), a na koho prešla pohľadávka navrhovateľa. Keďže navrhovateľ má v konaní dôkazné bremeno, mal byť v ďalšom aj on vyzvaný, aby označil

koho žaluje. Keďže následne podal ústavnú sťažnosť a ako zákonná sudkyňa som nemala k dispozícii spis, tento úkon zatiaľ nebol vykonaný. Vo veci neboli podľa môjho názoru po skončení konkurzu prietahy v konaní.“

Predsedníčka okresného súdu zároveň súhlasila s upustením od ústneho pojednávania.

Sťažovateľ v liste doručenom ústavnému súdu 21. januára 2013 prostredníctvom advokáta uviedol, že netrvá na ústnom pojednávaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd upustil so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov, postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 134/1987.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Konanie sa na okresnom súde začalo 19. mája 1987. Zákon o ústavnom súde, ktorým bol zriadený ústavný súd, nadobudol účinnosť 15. februára 1993. Pred týmto dátumom ústavný súd právomoc rozhodovať o porušení základných práv sťažovateľa nemá. Vzhľadom na to ústavný súd skúmal porušenie práv sťažovateľa od 15. februára 1993.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prierahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudského práva v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že po právnej stránke ide o konanie o náhradu škody, ktoré patrí ku štandardnej rozhodovacej činnosti súdov. Je však potrebné poukázať na to, že na strane žalovaných boli pôvodne štyria účastníci. V priebehu konania niektorí z odporcov zanikli, boli rozdelení, resp. došlo k prevodu práv a povinností na iné subjekty. Dňa 25. marca 1991 rozšíril sťažovateľ návrh na ďalších 23 odporcov, pričom v sťažnosti uvádza, že „*nedisponuje všetkými informáciami ohľadne právnych nástupníctiev*“. Otázka pasívnej vecnej legitimácie preto prispieva k faktickej zložitosti veci, a tým aj k predlžovaniu súdneho konania.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prierahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Na pojednávania, ktoré okresný súd od 15. februára 1993 nariadil na 1. marec 1993, 18. marec 1993 a 5. apríl 1993, sa sťažovateľ nedostavil. Dňa 24. septembra 2010 vyzval okresný súd sťažovateľa, aby sa vyjadril, či berie žalobu späť, vzhľadom na to, že pôvodní žalovaní sa rozdelili na desiatky spoločností. Na túto výzvu sťažovateľ reagoval až 16. mája 2012, teda po viac ako 20 mesiacoch. Sťažovateľ sa bez ospravedlnenia nedostavil ani na jeden z informatívnych výsluchov, ktoré okresný súd nariadil na 13. september 2011 a 17. január 2012.

Aj keď ústavný súd mohol skúmať postup okresného súdu až od 15. februára 1993, zo spisu okresného súdu sp. zn. 14 C 134/1987 zistil, že aj pojednávania pred týmto dátumom boli opakovane odročované pre neospravedlnenú neúčast' sťažovateľa (29. júna 1987, 3. augusta 1987, 7. septembra 1987, 2. novembra 1987, 3. marca 1988, 7. apríla 1988, 13. júna 1988, 1. septembra 1988, 14. marca 1989, 11. mája 1989, 22. novembra 1989, 7. decembra 1989, 5. januára 1990, 6. apríla 1990, 26. septembra 1990, 7. decembra 1990, 30. apríla 1991, 7. júna 1991, 25. októbra 1991, 9. marca 1992, 2. júla 1992, 14. septembra 1992, 15. októbra 1992, 18. januára 1993, 1. marca 1993, 18. marca 1993, 5. mája 1993 a 5. apríla 1993). Súdny poplatok sťažovateľ tiež zaplatil až na výzvu súdu 17. novembra 1987, teda šesť mesiacov po podaní návrhu.

Tiež je potrebné uviesť, že sťažovateľ počas obdobia, keď bol okresný súd nečinný, nepodal sťažnosť na priet'ahy v konaní predsedovi okresného súdu podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov, ktorú ústavný súd považuje za účinný prostriedok nápravy postupu všeobecného súdu, ktorý môže prispieť k odstráneniu nečinnosti súdov, a tým aj k urýchleniu konania (I. ÚS 222/2010 a ďalšie).

Ako už bolo uvedené, sťažovateľ sám uvádza, že nevie označiť subjekty, ktoré majú byť účastníkmi konania na strane odporcov, pričom by malo byť v záujme sťažovateľa, aby označil účastníkov konania, ktorí sú vo veci pasívne vecne legitimovaní. Je tiež potrebné podotknúť, že k zániku mnohých z 23 odporcov, o ktorých sťažovateľ žalobu rozšíril, došlo už pred niekoľkými rokmi, pričom túto skutočnosť je možné zistiť jednoduchým nahliadnutím do obchodného registra, ktorý je bežne prístupný na internete.

Je tak potrebné skonštatovať, že aj nečinnosť sťažovateľa prispela k neprimeranej dĺžke konania, hoci platí zásada, že práva platia len bdelym (vigilantibus iura). V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, sankčné, satisfakčné a pod (m. m. I. ÚS 171/2010).

Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup samotného okresného súdu.

Uznesením Mestského súdu v Bratislave sp. zn. 4 K /92 z 20. mája 1992 bol na jedného z odporcov C., štátny podnik, vyhlásený konkurz. Konkurz bol zrušený uznesením Mestského súdu v Bratislave sp. zn. 4 K /92 z 10. apríla 1996, ktorý nadobudol právoplatnosť 6. mája 1996. Následne bol vyhlásený konkurz na ďalšieho účastníka na strane odporcu R., a. s., ktorý prebiehal v čase od 12. júna 2000 do 29. novembra 2010.

Podľa § 14 ods. 1 písm. c) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov bolo konanie na okresnom súde počas prebiehajúcich konkurzov na odporcov prerušené. Existovala teda zákonná prekážka, ktorá bránila okresnému súde vo veci konať, a preto obdobie nečinnosti počas prebiehajúcich konkurzov nemožno hodnotiť ako zbytočné prietahy v konaní.

Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 14 C 134/1987 zistil, že okresný súd vo veci v posudzovanom období (od 15. marca 1993) konal plynule s výnimkou obdobia od 23. júla 1996, keď mu bol vrátený spis s Mestského súdu v Bratislave, do 16. júna 2000, keď bol vyhlásený konkurz na obchodnú spoločnosť R., a. s.

Celkové prietahy v konaní okresného súdu trvali 4 roky. Tieto prietahy hodnotí ústavný súd ako zbytočné, ktoré mali za následok porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 134/1987 došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Ústavný súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde a okresnému súdu prikázal, aby vo veci konal bez prietáhov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha finančného zadostučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadostučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal o priznanie primeraného finančného zadostučinenia v sume 23 000 €.

Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Pri určení primeraného finančného zadostučinenia ústavný súd prihliada okrem iného na význam veci pre sťažovateľa, jeho správanie a dĺžku konania. Podľa názoru

ústavného súdu v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadost'učinenia neprichádza.

Tento názor vychádza z už uvedeného správania s'ťažovateľa v konaní pred okresným súdom. V posudzovanom období okresný súd uskutočnil 4 pojednávania a dvakrát nariadil informatívny výsluch s'ťažovateľa. S'ťažovateľ sa nezúčastnil ani jedného pojednávania, pričom 5. novembra 1992 s'ťažovateľ okresný súd požiadal, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti z dôvodu, že pracuje v zahraničí. Splnomocnenie na zastupovanie neudelil advokátovi ani inej osobe, pričom sám bol zástupcom druhého žalobcu. S'ťažovateľ sa tiež nedostavil ani na jeden informatívny výsluch. Na výzvu okresného súdu z 24. septembra 2010, aby sa vyjadril, či trvá na podanom návrhu, vzhľadom na to, že pôvodní žalovaní sa rozdelili na desiatky spoločností, reagoval s'ťažovateľ až 16. mája 2012, teda až po uplynutí 20 mesiacov. V s'ťažnosti s'ťažovateľ uvádza, že nedisponuje informáciami o právnych nástupcoch odporcov, pričom by malo byť práve v jeho záujme, aby riadne označil odporcov tak, aby o jeho nároku mohol súd rozhodnúť. Takéto konanie s'ťažovateľa je potrebné hodnotiť ako absolútny nezáujem s'ťažovateľa na výsledku konania, o čom svedčí aj opakovaná neúčasť s'ťažovateľa na pojednávaniach, ktoré sa uskutočnili pred 15. februárom 1993. Ak takýmto spôsobom s'ťažovateľ pristupuje ku konaniu na súde, ktoré začalo na základe jeho návrhu, vec zrejme pre neho nemá význam. Napokon je potrebné uviesť, že s'ťažovateľ požadovanú sumu finančného zadost'učinenia (23 000 €), ktorá je v zjavnom nepomere so sumou náhrady škody požadovanou v konaní pred súdom (995,82 €), ani ničím neodôvodnil.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania s'ťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom v sume 323,50 €. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) vznikol s'ťažovateľovi nárok na úhradu trov za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava

zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 13 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky za každý úkon po 127,16 €, čo spolu s režijným paušálom 2 x 7,63 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 269,58 €. Vzhľadom na to, že advokát sťažovateľa je platiteľom dane z pridanej hodnoty, k trovám právneho zastúpenia je potrebné pripočítať daň z pridanej hodnoty 20 % v sume 53,92 €, čo spolu predstavuje trovy právneho zastúpenia v sume 323,50 €.

Trovy konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. februára 2013